

No. 13.

Sestdeenâ, 27. Merz (8. April)

Ralka par gabdu 1 rubl.

1871.

Rahditajs.

Eestsjemmes sijnas. No Rihgas: pabr daugawas leddu, — pabr stunstneelem, kas nahts us Rihgu. No Pesterburgas: Keisera apgehdejis dajhus walts ammatu lungus. No Sewastopoles: Sewastopoles stantse attal buhwede.

Chresemmes sijnas. No Bahjssemes: Keisera walts runnas-deenu eefabjis. No Minkenes: bistavam aislegts lonzibla nospredumu rasfluddinabt. No Franzijas: pabr turrenes dumpineelem un brahlu taru. No Londres: pabr Keiseru Napoleonu. No Neapetes: pabr Besuwa talnu. No Sponijas: jaunais tehnisch gribb aifazzitees. No Rumanijas: Rumaneschu warras-darbi pret Bahjseschem. No Sibnas: pabr Sibneschu warras-darben pret Frantscheem.

Jaunalahs sijnas. Ka Weerdam Rubbescham un Sahmu-fallas Trihnitei swescha apmallas stajees. Netizzi tabdam, to rabbi nepasibji. Chdams Franzus. Grabmatu sijnas. Abiloes.

Feelittama. Wasi stabstini, to stimgalwis peesibwejis. Semmes wirfus ieflanta pabrwehrtchads. Alahs wehstneek. Muzza audis, pa spundi barrohts. Stabstinsch.

Eestsjemmes sijnas.

No Rihgas, 24. Merz. Muhfu daugawa leddus wehl stahw zeeti, lai gan dsirdam, ka augschpuffe pee Skrihwer-muischas un Jehkabstattes jau effoht fagrubdees. Taggad pilssehtai un schejenes fallu eedschwotajeem no leddus eeschanas bailes jo leelas, tadeht, ka ta leela wehtra 17ta Merz leelus leddus-kalnu, 70 pehdas augstus, fadsinnuse juhbras preefscha, kas aisnehmusch 2 libdji 3 werstes leelu ruhmi un libdji pat uhdens dibbenam nospeeduschees. Ka nu te daugawas leddus buhs zauri tift? Dohmaja, ka warreschoht leddus kalnu ar bisfablehm isabrdiht, us to behrjes-komiteja negribbeja naudu tau-piht, un us to general-adjutants Todleben tuhlin bij demis sawu atwehleschanu, pulweri un kaudis nemt un bes kaweschanas to darbu isdarriht. Bet kad to klastak isluhfoja, tad atradda, ka pee ta wajagohht ilgak laika, nefa wehl atleek un ka arri zilwefu dsih-

wibas warretu kfrist breefmäs. Tadeht to padohmu atmetta un atstahja wiffu Deewa sijnä. — Scho-deen dabbujam attal tahdu sinnu, ka Mangal fallas sweineeki effoht prohwejusich, tohs leddus kalnu no-abrdiht, bet ne-effoht wis isdewees.

— Dsirdam, ka us scho nahlamu waffaru attal dajchi stunstneeki taisotees muhsu Rihgu apmekleht, jo Rihgas nauda laikam wiffeem mibla un Rihdji-neeku labprabhiga usnemschana patihkama. Stary zitteem arri tas fenn pasihstamais Sinnä ar faweem stunstes-jahntneekem buhschoht attal te buht.

No Pesterburgas. Augstais Kungs un Keisera Kreewu-jemmes walts kanzleram firstam Gortschakowam laidis ar sawu augstu robhtu parafstihu grabmatu, kurrä usteiz winna darboschanahs pabr Kreewijas labbumu un ihpaschi pabr to, ka publejees isdarriht Winna, Keisera, prahtu tai stribde mellahs juhbras labbad, un wiffai pasausele te israhdijs Kreewijas taisnibu, zaur to arri ta leeta isdewusehs par labbu. Tapat arri Pobhtu dumpja laikä, kad sweschas walstes gribbejuschas eejaultees Kreewijas eefschigäs darrischanäs, firsts ar ihstu samannu tahm atturrejees pretti un t. pr. Augstais Keisera firstam par tahdu teizamu kalposchanu tehwu-jemmei, pee winna firsta gohda wahrda peelee wehl to wahrdinu Obzraocht (Durchlaucht), zaur to tas firsta wahrds paleek jo pilnigs un ihsta wehrtiba. — Baronu Brunnow, kas irr Kreewijas wehstneeks pee Englandes tehnineenes, Keisera pazehlis grabja gohda, un generalim Ignatjewam dahwinajis Alessander-Newski ordeni.

No Sewastopoles, 15ta Merz. Ka Turki pee Ba-

tuma un Sinopes, tapat arri Kreemija taggad mellâ jubrâ no teefas atkal eetaifabs. Pehterburgâ nospreests, Sewastopolê wiffas larra-flanstes atkal buhweht leelîfli un ar to suddihs wiffa peemiinna no zittureifeja Krimmas larra un tabs reifas usmahzeji pee neta newarrehs parahdiht, fa wianni ar sawu usmahfschanohs lo panablufchi.

Mhrsemmes, sinas.

No Wahzjemmes. 9tâ (21.) Merz Wahz walstu fuhitee weetneefi jeb runnas-wihri Berlinê eefabta Wahzjemmes fcha gadda leelo runnas-deenu. Keifers arri fchoreis ar ihpafchu runnu fcho runnas-deenu atwehra, wifspirmaf pafemmigi Deewam pateifdams, fa Wahzjemmei palihdsejis til grubtu karru pabeigt un tabdu uswarrefchanu panabft, kas meeru gahwojohb us ilgeem laiteem. Wiffâ fchinni runnâ keifers til stahsta pahr meera lohpfchanu us wiffahm puffedhm un par eefchfigu gabdafchanu pahr tautu labllabfchanu. — Wiffâ ta runna israhda meera prabtu ween un tadeht nemaſ newarram fapraft, kadeht dafchâs tautas un daudj faufchu partejas Wahzeefchus eeniht kâ tohs faunakohs plehfonus, lai gan wianni teem nelahdu faunu naw darrijufchi. Arri Mahjas weefim bijufchâs jadfirb pahrmefchanas, fa tas ne-aistahwoht Frantschus un ne-eeihdoht Wahzeefchus. Nesinnam, kâ to warr darriht, fur eemefla us to naw. Kâ warr eenihdiht to walfti, ar lo pats muhfu augstais Kungs un Keifers dſihwo wifſleelâ faderribâ un draudſibâ un kas mums nelahdu faiti nedarra?!

No Winkenes. Bambergas erzbiftam zaur fehnifchfigu ſpreedumu tiffa aifſlegts, kaudihm paſluddinahb konzibla noſpreedumu un ihpafchi to bauſli pahr pahweſta nemaldibu.

No Suedrijas. Sweedru fehnineene, kas labdu laizianu flimmoja, 18tâ (30.) Merz effohb nomirruſe. Winna bijuſe Dranias prinzeſſe, wahrdâ Lawiſe, dſimmuſe 5tâ Auguſt 1828, apprezeta 19tâ Juni 1850. No tahm behdahm fehnineenes mahte zeeti eeflimmuſe. Kehniſch pats, kas jau ilgafi wahſiſchs, iddeenâs wairaf labbojotees.

No Franzijas. Kad ſchinni laikâ pahr Franziju runnajam, tad ſirds paleef behdiga pahr taggadeju winnas ſifteni. Gan nu warr fajziht, fa ſchehligais Deews tabs behdas teem naw wiſ uſlizzis, bet tee paſchi tihschâ prahâ tabs few uſtrahwuſchi un uſtrauj tabs arween wehl leelafas. Kaimini labprahb winneem palihdſetu, bet wianni palihdſibu un padohmu no neweena negribb peenemt; wianni dohma, fa few to labbako mehrki effohb nomehrkejuſchi un pehz ta nu wiffâ ſpehtâ dſennahs. Deewam ſchehl, ſchis mehrkis teem gan ne-izdohſees par labbu. Zitti falka, fa Parihſei buhſchoht tas ſohda-laits peenabzis, lo ta jau fenn pelnijufe, jo ta effohb fcha laika Bahbele un tapat trakfojohb, kâ toreiſ Bahbele pahr Deewu un gohdu neko nebehdâ-

dama; tapehz tai arri tapat bohjâ ja-eetohb, kâ zittureiſ Bahbelei un dahſchahm zittahm leelahm paſaules pilſſehtahm; tapehz tee arr effohb apſtulboti, kâ zittureiſ Juhdi Jeruſalemê, lai ſchoreiſ tas pohſts jeb ta ſohdiba teem garram ne-aifſeetu. Un kad nu Wahzeefchi Parihſi taupijuſchi un tai nedewuſchi to nopelnitu algu, tad nu wianni paſchi us to taifſotees, paſchi ar ſawahm rohkahm gribbedami ſewi ſohdiht un pahrmahziht. Kadhs Bruhſchu offizeeris agraf no Parihſes bij rafſtijis tâ: „1. un 2. Merz Parihſes ſiftens karrajahs tiffai aifſ weena mattina. Ja tee eefſihwotaji tiffai druſzin ween wehl wairaf buhtu trakfojuſchi, ne kâ jau trakfoja, tad Parihſe buhtu paliffuſe par pelnu kaudiſi. Wiffi leelgabbali wiffâs Parihſes ſtanſtês jau us to bij norikteti, un til gaidija ween, kad telegrafs klappehs, tad 800 ugguns-rihtles buhtu gabjuſchahs us to negantibas, pahrgalwibas un trakfuma puhni un to par kuhpedamu druppu kaudiſi pahwehrufchâs. Wiſſ jau us to bij gattaws un tad arr pilnigi bez ſchehloſchânas lihds gallam wiſſ buhtu isdarrihts. Bet tee Wahzeefchi, kas bij Parihſe un newis Parihſeefchi paſchi, Parihſei ſchoreiſ to nopelnitu ſohdu wehl nogreeſa, us lo Wahzeefchi ſawu rohku jau bij pazehluſchi.

— Wahzeefchi negribbeja ſawas rohkas ſafmehreht pee tahdeem aplanneeſeem, bet paſaules ſtahſti deesgan israhda, fa Deewam daudj zeſſi, pa ſurreem winſch nopelnitu ſohdu peewedd tahdahm til dſiſſt grehtôs nogrimmuſchahm pilſſehtahw kâ Parihſe. — Warr buht, fa mehſ paſchi ar ſawahm azzihm to wehl redſeſim, kad Deewa ſchehlaſtibas laiks buhs beidſees. Deewa dſirnawas maſſ gan lehni, bet tabs maſſ brihnum ſmalſi!“

Zâ nu paſaule ſpreeſch un mehſ gan wehletu, kaur Parihſneeeem wehl ſchoreiſ ta ſohdiba eetu garram un ka tee wehl pee laika apdohmatu, kas teem pee ſawa meera wajagſigs. Taggad — kâ jau agraf fajzijam — Franzijai diwas waldiſchânas; weena ta no tautas izwehleta, kas atrohdahs Werſaljê un ohtra no dumpineeſeem Parihſe izzehluſehs. Kad ta ihſta waldiſchâna Werſaljê wehl rohkas turr klehpi un neko ne-eefahl preft dumpineeſeem, tad ſcheem brihnum izdewigs laiks un tee darbojahs pilnâ ſpehtâ. Wianni laimigi gribb buht, kad „lo hpu-buhſchanu“ eetaifjuſchi, lai gan paſchi neſim, kâ ar to izdohſees, woi zitti buhs meera, ſawas mantas ar labbu prabtu atdohb zittu warrà, fa lai tabs lihdsigi izdalla wiſſeem un ir tahdeem, kas paſchi pelniht neproht, newiſſcho, woi neſpehji. Wianni, tee izwehletee walbineeli weenadi darbojahs, ar rafſteem Parihſneeeem un zitteem Frantscheem israhdiht, zil jaula un meeriga tahda dſihwe buhſchoht un katru reiſ, kad rafſta, eefahl ar ſchahdeem wahrdeem: „Frantschu republika, brihweſtiba, weenadiba! brahſteſtiba!“ Tad ta brangi! neweens naw augſtaks pahr ohtru, — kas tad nu pawehlehs un kas klaufhs? Lihds ſchim nu tâ eet, kad wiffâs darrifchânas wahrdôs ween paſtahw, —

bet ja isdohfees no teefas pehz lohpibas liffumeem eesahlt strahdabt, kas sinn, ta tab ees. Schi jauna waldischana leelijusehs, ka nu effoht tahda waldischana eezelta, kas wiffahm usmahlfchanahni warroht pretti aitturetees. Ta buhfoht ahstebht, wiffu to kaunu, to ta nozelta waldischana padarrijafe, wianna buhfoht attal kahjas zelt ainmatneetu pelnu, ap-turretus darbus un apspeestu andeli un spehzigi tur-redamees republikas gamilefchana darriht par pateefibu. Us to til wajagohht, ta kaudis schai waldischana lai ustiz. Alsfoblfchana leela un branga, bet ta to peepildih, to newarr wis sunnabt. Gubrojohht wihriai itt stipri, bet neteefoht nefin tablat un zitti jau atstahjotees noht no tahda grubta am-mata. Wehl zittu laudim patihlamu liffumu pahubdinajufchi, prohti, ka saldatus nemas nenemfoht; Parihse tiffai tautas gwardi ween buhfoht un pee fcheem peederrefchoht wiffi Parihfes wihreeschi, kas spehz brunnas nest. Kai nu naudas warretu sadab-buht, tad pahdohfoht tabs leelahs pillis pee Pa-rihse, par to jau aprehkinajufchi 2000 millionus franku neenemt. Bitta sinna fakka, ka Parihse taggad effoht ta wurdams ragganu-kattis, tur blehdiba, negantiba, flaudiba, dujmas, gohda-kahriba, nedabbigi fapni, behdas un t. pr. teefoht bruhweti, ka ne patz wels newarroht sinnaht, kas tur galla ihsti isnahf-foht. Wiffi tee waldineeki effoht tahdi wihriai, kas jau fenn karratawas pelnijufchi un kam tadeht nefahds meers naw, — teem wajag tralloht libd fawam gallam. — Bet kas tad tur galla isnahfs? Bits nefas, ka affinais braktu karschs, pohsts un nelaine un jo tablat schis braktu karschs isplattifees, jo wairaf behdas un pohsta tas Franzijai peeweddihs un to ta pajemmohs, ka ta schinni zilweku muhscha wairs neatfpirgs. Teiz nu gan, ka zittas pilsfeh-tas ta traklofchana effoht aprimmufe, bet kas warr sin-naht, woi ta palifs. Al nabbaga Franzija! Sana-lahs sinnas stabsta, ka Bersaljes waldischanas karra-wihri ar Parihfneefeeem bijufchi mattos un fchee wiannus tohs Parihfneefus no daschahm weetahm is-dsinnufchi un teem daschas barrifades atnehmufchi. Bersaljes waldischana gan peenahfoht jauni karrapulki, bet zitti attal pulkeem behgoht prohjam us Parihfi.

Kas tad warretu beigt wiffu nostahstih, ka scho-reis pa Parihfi un pa Franziju eet? Te tit ihsumā wehl gribbam peeminneht, ka Alschibre arr Franzijai raises paleek jo deenas leelakas. Pa wiffu deen-widdus puffi tur effoht dumpis un turrenes Arabee-fchu pulki zits pehz zitta warren ahtri fazekotees kahjas. Weens wiannu praweets fluddinajis, ka 1871. gadda wiffseem Frantscheem Alschibre ja-at-stahjohht un tee juhra ja-eebfennohht. Sidi Wokrant, weens no teem leelakeem pahrwalbitajeem Konstan-tinas gubernija, Franzijai karru peeteizis. Wiasch ar 40,000 Arabee-fcheem til 25 juhdses no Alschib-res effoht nomettees. Wiasch Franzijai wiannas or-

dena krusin atpakkal fubtijis un sawai pensijai at-teizees. Ugrat wiasch Parihse pee keisera dsibwojis, wiffu itt labbi pahrsinnohht un wiannam eenahfchana ifgadda 2 millioni franku. Wiasch darbojotees wiffu Stabliju us dumpi fazelt un t. pr. Ko nu lai Franzija darra ar fcheem nebedneefeeem? — Wehl no Parihfes sinno, ta ihsta plinderefchana ne-effoht notiffufe, bet jau wiffas naudas kasses ap-fihlatas, ar to eemeflu, ka tur laikam wezza keisera Napoleona manta arr effoht pulka un ar to sinnu gan tabs apfihlatas mantas smulki gohdigi paturrehs. Kas pretti runna, tas teef faemnts zeet un daschi arr jau tiffufchi nokauti. Ta tad warras-darbi jau fahf zillatees. Arri walsts leelo parradu grahmah dumpineeki effoht fadefsinajufchi.

No Londones. Englandeeschi daschu reis ehriigi kautiai. Kad Napoleonu bij usnehmufchi Doweres ohsta un kaudis wiannam ta aplahrt speedufchees, tad wiannu lordeem tas nebij lahga patizis un tee laudim pahrimetta, ka tee par nefamigi isturrejufchees prett wihru, kas bijis leels waldineeks, kad wiannam tapat ta kaut kahdam zittam speedufchees flahf. Sinnams, wiasch ka Englandes draugs, to ta par kaunu nenemfoht, ta kahds zits gan buhtu darrijis. — Taggad, kad keh-nina familija schohs us Englandi pahrgahjufchus weefus apmelle, rahdabs, ka Angteem tas arr labbi nepatihf wis. Wiann fakka: ka Prufchi to sawan-goto keiseru Wilhelmshöhe pilli labbi usnehmufchi, ta jau arri gan peelahjotees, to behgli Englandei peenemt, kas taf zittureis wiannu beedribā beedris bijis. Sirniga ta draudfiba gan nefad ne-effoht bijufe wiannu starpa. Gohda deht wajadsejis keh-nineenei Parihse keiseru Napoleonu apmelleht un wiannu attal pee fewis eeluhgt. Tadeht nu taggad arr wajagohht kaut zil gohda tam parahdiht un wiannu arr te apmelleht, bet new is beesi, — lai arr tee isdsih-teo gaddeem te Englande paliktu, jeb woi drihs attal — ka tee paschi zerrejohht — us Franziju atpakkal aiseetu. — Bittas sinnas stabsta, ka Napoleons fewi wehl arween turroht par to wihru, bes kurra Fran-zija newarroht pahritft un wiasch gribboht pah to ruhpetees, ka drihs attal warretu us Franziju atpak-kal greeftees. Bitti wianna familijas peederrigeo gan us to pastahwoht, lai wiasch tabs dohmas leefoht pee mallas. — Naudas wiannam maf ween effoht pee rohkas un tomehr wiasch lizzis karrā sawangoteem saldateem — lai gan pa drufzin ween — isdallihf naidu un tabafu. Us to wianna generali tam peerahdijufchi, ka tahda masa dahwana nefaderroht ar keisera gohdu. Keiseram pascham un keisereenei eenahfcha-nas pa gaddu effoht tiffai 500,000 franki, un pee fchahm mantahm leela dalka keisereenei paschai eenah-foht no muifchahm, kas tai Spanija.

No Neapeles fcha mehnescha eefahumā rahlija ta: Wesuwa talns schinni laika attal traklodams ismetta leelu pulku pelnu us teem tur aplahrt buhdameem tihumeem, ta, ka lohpus tur wairs newarreja gan-

nicht, jo pa starpahm tam eefschās tumschas un stipras ruhlfchanas bij dsirdamas. Pehdigi schis ugguns-
 fptahwejs palikka meerigs un til nakts laika duhmus
 laida gaisā. Tadeht dauds sweschchi reisneeki pirmejās
 wakkara stundās eedrohschinajahs kalnam tuwal pee-
 eet un no turrenes wiina traktoschanu, kà arri to
 ispluhduschu, wehl pawiffam neatdsiffuschu lawu re-
 dseht. Bahri deenas agraf kahds sweschineeks bes
 waddona peegahja krahtera muttei, kad tas leeliski
 traktoja; bet no krisdama atmiaa pee semmes gahsts
 un kamehr warreja tam palihgā peesteigtees, tilka
 schis sweschineeks no pluhdamas lawas panahkts
 un nogallehts. Tapat nu ap to paschu laiku zitti
 4 sweschchi lungi ar weenu dahmu bes waddona pa
 bailigu zekku kalnam tuwojuschees un pehzat no teem
 itt nelo wairs nedabbuja dsirdeht. Tee teescham arr
 faru gallu buhs panahkuschchi nelaimigā wihsē.

No Spanijas. No turrenes fahf daudsinaht sin-
 nas, kas neslann wis labbi, — ja tahs tillai buhs
 pateesiba. Stahsta, ka tahs daschadas partejas wal-
 dischanai darroht pahr dauds leelas raises un beh-
 das. Tadeht jaunais kehniensch effoht ministerus pee
 fewis aizinajis un teizis, ka winnam tas effoht dikti
 schehl, ka tà peekrahpees, jo tahdā semmē, fur til
 dauds winnam to prettineeku, winsch negribboht il-
 gafi palitt, bet no waldischanas ammata atfazzi-
 scho-tees. Kad nu ministeri kehniu firnigi luhdsa, lai
 jel schinni brihdi us atfazzi-
 schanohs nedohmajoht, tad kehniensch teem atteizis, ka winsch palischohht til
 tad, kad wiffi laudis pa wiffu semmi buhschoht bal-
 seht un ja ta leelaka dalka balsu winnam peekritti-
 schoht. — Portugale arr ruhstoht ween un drihs,
 drihs nemeera-ugguns warroht isprukt laukā.

No Rumanijas. Wahzeeschi, fur tee leelakā pulkā
 dsihwo, gan drihs wiffur apnehmufchees, Wahzu kei-
 sera dsimtdeenā, woi jau agrali, tohs Wahzeeschu us-
 warreschanas swehttus swinneht. Bet daschās wee-
 tās teem schee preka-swehtki tikluschchi isjaukti. Pirma
 weeta, fur isjauza, bij Bihrike, Schweizōs; tad atkal
 Chstreikija no waldischanas puffes winneem to pa-
 gallam aisleedsa un nelihdsjeja nelahda pretti-stihwe-
 schanahs. — Taggad atkal awises sinno no Ruma-
 nijas, no turrenes galwas-pilssehtas Bukareschtes.
 Tur 10tā (22.) Merz arr kahdi 150 Wahzeeschi fa-
 taisjuschees us preezigu stundiau kohpā fa-eet wal-
 karā. Pussdeenas laika protestantu bajnizā turreju-
 schi Deewa wahrdu, fur slahht bijuschchi wiffi Ru-
 manijas ministeri un teefas, tà ka basnizā tilko ruhme
 bijuse preefsch wiffeem. Wiffa deena tilluse pawad-
 dita pa gohdam un newarrejuschi nelo faunu eedoh-
 mahht. Bet pullsten 8 wakkarā, kad fagahjuschi us
 gohda-meelastu, kahdi eelas-tehwini ar rungahm ap-
 brunnoti eelausufchees nammā eefschā un fahkuschchi wiffu
 fadausht. Tohs nu gan istreekuschi abrà, bet tad
 no abrupfess atmiai nahkuschchi pa lohgeem eefschā,
 kas wiffu fadausjuschi un bes zitteem arri pats Wahz-
 semmes konsulis dabbujis diwus sweedeenus pa plez-

zeem. Polizeja turrejuse rohkas flehpti un tapat karra-
 wihri arr, — kamehr trohfnis pats no fewis mit-
 tejees. Sinname, ka Wahzeeschi no waldischanas
 pagebrehs gobda- un flahdes-atlihdsinaschanu. Lai
 gan Wahzu firsts pahr scho tautu taggad walda, to-
 mehr, ko winsch dauds warr eespeht pee tabdeem, kas
 jau pahr dauds tumfiba grimmuschi un pa puffi me-
 schaini.

— Wehlakas sinnas no turrenes stahsta, ka zaur
 to negantibu, ko tumschee Rumaneeschi pee Wahzee-
 scheem pastrahdajuschchi, patte waldischana pahrwehr-
 tischotees. Firsts Kahrlis faru waldischanu effoht
 atfazzijs un fohlijis to teem agrakeem weetneefem
 atkal rohkas atdoht. Schee nu gan firstu luhguschchi,
 lai tà nedarra, bet winsch til wehl lihds 5tu April
 apnehmees palitt. — Kahds wihrs, wahrda Jan
 Gihka, kas pats tihkojis par waldineeku tift un ne-
 tizzis wis, tas laudis us dumpi trazzinoht un tee
 taggad pohstoht wiffas Wahzeeschu ehlas noht.

No Rihnas raksta kahds missionars par to flep-
 lawibu Tientfin pilssehtā, ko Rihneeschchi pehrn tur
 pastrahdaja pee Frantscheem un arri zitteem Kree-
 weem. Rihneescheem itt par preeku bijuse ta sinna,
 kad dsirdejuschchi, ka Frantscheem pascheem mahjā effoht
 karschs un tapehz nenas naw dohmajuschchi tohs flep-
 lawus fohdiht. Winni scho negantu darbu wehl
 isturrejuschi par gohda-darbu, ko wiffur isfluddina-
 juschi un daschās zittās weetās arri negantiba no-
 tiffuse. Fuhtschana Englandes konsulis mandarinam
 jeb gubernatoram usstahwejis til ilgi, kamehr tilluse
 atlihdsinata ta flahde par nodedsinatu basnizu; bet
 pilssehtas eedshwotaji wairs negribbejuschi pakaut
 to basnizu atkal usbuhweht. Ar to flep-lawu foh-
 dischanu ilgi wilzees, kamehr Englandes wehstneeks
 Pekinā waldischanu draudejis, ka Englande eeschohht
 Franzijai palihgā, ja Rihna nedarrischohht pehz tai-
 nibas. Tad effoht nospreests, ka tohs diwus frohna
 usraugus ar 20 zilwekem, kas pee tahs flep-lawibas
 beedri bijuschchi, buhs isdshht no semmes un 15 zit-
 teem tabdeem galwas nozirtischohht. Bet notizzis
 effoht tà: 19. Oktober 16 wihreem tahs flep-lawibas
 deht galwas nozirstas, no kurreem tillai diwi woi
 trihs ween bijuschchi no teem wainigeem. Tee zitti
 bijuschchi par naudū pirkti tà, ka winnu familjahm
 apfohlja 100 lihds 500 taeles ismaksahht, winnus
 paschus kà ihstus tehwssemmes dehlus labbi paze-
 nahht, ar mandarina drehbehm isgehrbt un us drau-
 des maksu kà leelus kungus paglabbahht. Wehl 4
 effoht zeetumā, ko Kreewu konsulis nekaujoht wis
 nomaitahht, pirms flaidri peerahdihts, ka tee pee flep-
 lawibas wainigi. Zittas flahdes, kas zaur to flep-
 lawibu notiffuschas, ar naudū lihdsinatās; diwi pils-
 sehtas waldineeki us 10 gaddeem noraiditi Amuras
 aprinki un t. pr. Waldischana tad pawehlejuse, ar
 wiffeem meeru turreht, jo tapat missionari kà arr
 abrfemmju kohpmanni të dsihwojoht neween few, bet
 arri winnu semmei par labbu. Scho pawehleschanu

Beidj ar schahdeem wahrdeem: „Katriss lai drebb un lai pallausa!“

Jaunatahs sinnaß.

No Berlines, 22. Merz (3. April). Keisers beedribas padohmneekeem lizzis preefschâ pahrpreest tohs preefsch tahm jaunahm walts dakkahm, preefsch Elfaßes un Lotringas, farassitus littumus, tur irr fazzihst, ka tahß gubernijas taggad us wisseem nahameem laikeem peederrefchoht pee Wahssemes un ka Wahzu walstu littumi tur eefchoht spehla no 1ma Janwar 1874. — Ar walstu padohmneekeu wehleschanu kahdas scho littumu dakkas jau agral arri warrefchoht tur eewest.

No Bersaljes, 23. Merz (4. April). Waldischanas karraspehls schoribt uswarreja Schatijong fkansti un 2000 farwangoja, to aizmabda us Bersalji; starp scheem atrad-dahß generalis Henri. Generalis Düwal palizzis Schatijongâ eeflehgts.

No Brißeles, 23. Merz (4. April). Meera konferenze farwas darbus atal usfahuse. Sinnaß no Bersaljes nah-tuschas schabdas: Marschallis Mat-Mahong effoht usnehmeeß waldischanas karrapulleem var augstato waddonu buht. Waldischanas pulki til norihlojusches us prettitur-refchanohß ween. Behz fihwas kauschanahß tee dumpinee-kus aisdinna atpallat pahr Sehnes uppi, apsehda wiffu Sehnes lihniyu un bombardeereja Nöski. Lampretti wal-tar kaujotees effoht dumpineekei weetahm wirsrohku dabbu-juschî. Arri paschâ Parihßê jau effoht braktu karschs is-zehlees. — Dumpineekeem effoht 100,000 karrotaji, ar to pretti eet Bersaljes waldischana.

Ka Geerdam Rubbescham un Sahmu-fallas Trihnitei fweeschâs apmallâs klahjees.

(No mahitaja Fr. Pirne.)
(Stat. Nr. 12.)

Preeks nabbaga wihram bij leels, kad Latweeschu tehwa walloda ar winnu fahku runnaht un nu mannim is-stabhstija, us kahdu wihst winsch til tahku lihds sche-jenes atnahzis, gan drihs pufstreschu tuhstoschas werstes no Kursemmes rohbeschahm. Bija arri weens no teem nabbaga zilwezineem, to tahdas pfahpu-muttes, no kurrabur pirma runnaju, bija peefrahpu-fchas; winnam Geerds Rubbesch bija wahrdâ, Kur-semme par kalpu bij deenejis, labbu lohni dabbujis, istizzis bijis — us weenu reis tas fiktas-semmes trakkums zehlees, wiffas tahß pasakkas zaur muttu-mutti sfrehjuschas, ta pirma rakstiju, un winsch arri lihds ar zitteem to leelo baggatibu dsikâ Kree-wusemmê gribbejis eemantohht, kas schê us winneem gaidohht. Gan effoht prahrtigi laudis turpretti run-najuschî un winnus pa trakkuteem un nejehgahm fau-tuschî, bet winni pahr tahdeem spreddikeeefem tillai effoht smejhusches, wiffu mantinu pahrdewuschî un weenam saldatam lihds us Selgawu braufuschî, tur passî nehmuuschî, tablat us Nihgu, Behsterburgu, Mos-tawu, Nishniyu, Kasjanu un Simbirsku dewusches. Bet jau Samaras pilssehtâ nelai me klahht bijusi; nau-dinai gals, fweeschas tautas, fweeschas wallodas, ar neweenu zilweku fatikt newarrejuschî, darbu nelahdu dabbujuschî, bads un waimanas klahht, no teem schinkeem, gohwim, frohna mahjahm un t. pr. neto redsejuschî, turprettim no illatra zilweka, kas no win-neem dsirdejis, newati un ismeeti tilluschî. Tur

nu ar affarahm un waimanahm schelhrusches, weens us scho, ohtrs us to pufsi mettees un Rubbesch peh-digas drehbes pahrdewis, lihds weenas muischas pee Wolstas aprinta pilssehtas, tur kahds Kursemneekeu lungs par muischas waldineeku bijis, aizmabuzis. — Schis lungs tohs nabbadstinus us winnu luhgscha-nahm par strahdneekeem peenehmis, bet tadeht, ka winneem tschetri masi behrni bija un seewa zaur teem aisturreta, nelahdu gruhtaku muischas darbu newar-reja usnemt, winneem tillai usturru dewis un 60 kapeikas naudas par mehneß. — Dshwo nu, gehr-bees nu, nabbadstin, — fiktas semmes selta augki te-wim nu keshâ! Gan schê baggati wihri deesgan, bet tee sawas naudas kuller illatram atsfrehjuscham Widsemmes nabbagam klehpi nemettihs! — Nelai me drihs wehl leelaka palikka. Drudstis, kas fweeschinee-keem fiktas semmes tuhdat usstreen, ihpafchi pee Wol-gas uppes mallahm, fahja nabbadstinus mohziht. Seewa nomirra, tehws ar drudstî un karsoni kulda-mees, nespehja wahjus behrniaus kohpt un us zittu kauschu schelastibu bij japakaujahs. Beenahja arri schehligi tantini, kas kohpa un rohkas pasneedsa; pehz kahdahm neddetahm Rubbesch patz no ziffahm zehlahs, pehz laizina arri winna trihs meitinas un wezzakais puifens no 10 gaddeem. Luhdsja nu nab-bags tehws muischas waldineeku, lai winnam kahdas darba deenas atlaischoht, ka behrniaus warretu ap-gahdaht, tadeht, ka seewa mirrusi: muischas lungs ihst atbildeja, ka to newarroht; ja pufslaihu gribboht strahdaht, tad arri tillai pufstusturru winnam huf-schoht doht, — ja tas winnam nepatihloht, tad winsch ildeenas warroht aiseet. Kas nu nabbaga wihrinam atlikka? Gesehja sawas pahra leetinas wezzâ palagâ, masato meitina nehma us plezzeem, trihs zitti behrnini blaffam gahja, pehdigo maies reezeniti winneem isdallija, un — ubbagos gahja pa pasauli! Wolstas pilssehtâ eenahzis, apstahjahs us tirgus widdus pee affas — neweens nabbadstinu ne-pasihst, ta tillai Deews debbesis, neweens winna wallodu neproht! Bet Deews debbesis proht arri Latweeschu wallodu, wihrinisch zekkos nokrittis, fahla ar affarahm Deewu luhgt pehz wezzas Kursemmes mohdes, lai debbesis tehws winnam to grehku pee-dohtu, ka til neprahrtigi mihto tehws semmiti atstah-jis. Behrnini, redsedami tehwu gaußchi raudohht, arri raudaja un waimanaja, mihto mamminu peeminne-dami, kas nupat fweeschâ semme baggatibas weeta tumfchu kappu bij atraddust. Schelstirdigi Kreewu kohpmanni drihs ap winneem apstahjahs un pehz tahda laika Widsemmes lungu atradda, kas Latwee-schu walloda ar Geerdi warreja farunnatees. To jau ar azzim warreja redseht: ja tehwa ar tahm masahm bahlahm meitinahm wajadsetu tablat eet, tad jau pehz kahdas neddetas winnas buhtu pee mahtes aizmabuzuschas — schê weens, tur ohtrs un schê treschs lungs fohlijahs, weenu no tahm meiti-nahm pee sewis usnemt un audsinahht. Bet to tad

ar fazzija: Mehs effam Staroweri (wezziizzi Kreevi) un tawi behrni mihsu azzis irr itt ta pagani, mehs winnis peenemsin, bet tad arri tuhlt us fawu wihsf triffim. Gan fchee wahrdi tehwa fridi grubtas behdas darrija, gan wehl trihs deenas apdohmajahs, bet, to darriht, nahwe meitnahm bij sinnama, ja pee winna palittu, un taggad bija labbas scheelligas rohtas, labbi apgehrbtas un mihtigi kobytas! „Dar-rat ar wianahm, to gribbat,“ nabbags tehws fazzija, „bet scho zahliti, mannu behliu, es juns ne-dohmu, tas lai paleel pee mannim, lai ar manni dshwo un mirst!“ Tas irr wihs, kas man atlizzis no feewas, behneem, tehwa semmes, draugeem un mantas, to es dshws neweenam negribbu atdoh! „Ar scho puifiti, kas wehl bahs un no breesniga drudschu mohzihts, pee tehwa trihzedams stahweja, Rubbesch bija zaurdeedejees libds manna nabburgummata brabta un schis wianu, ta jau pirnat stahstiju, pee mannis aistfelleja. — Ko nu darriht? — Dohmaju un dohmaju: Latweeschu nabbaga brabli nelaimé nedrihfti atstabt, lai gan tew deenestneeku wats newataga. Prohweju tadeht wihriinu eepreezinabt, ta warredams un fazziju, lai tillai drohschi pee mannis paleekoh, tad mans stabrasts (arri Latweeschu saldats no Selgawas aprinki) no muischas nachschoh pilssehta, tad warroht wianu libds nemt un zitteem kalpeem peesfaitiht. Pilnu kalpa lohni wannam apfobliju un sehnu gribbeju pee serwis paturreht pilssehta, jo tas bahs, smuts puifhts manneem behlineem brihnum patilla un winni no scha pa Latwifli gribbeja mahzitees. Pateizibu fazzijis Rubbesch eegahja faines kambari, pachdahs un us pagalina mahjas darbu usnehma, — puifscham es no apteekes drudschu jahles apgabdaju un tuhlt eedewu. Dohmaju, ta Rubbesch nu buhs meerá un kahdu gaddu pee mannis pahrdshwojis, naudiau peetaupihb un ar to us Kursemmi atgreesifees. Bet kahds mannim bij brihnum, tad ohtra rihta wihs itt behdigz pee mannis nahja un ar affarahm teija: „Baldees, zeenigs tehws, par wiffu labbu, to mannim gribbat parahdiht, bet newarru ilgal fche Kreevu semme palitt! Mannim frids degg pehz mihtas Kursemmes un arri behlinseh manni libds deenu un nakti, lai greeschotees atpalkat. Man meera naw un neweenu nakti gulleht newarru: eeschu atpalkat, lai nahf, ta nahfdams! Kahdt pahru rubuki mannim wehl irr no Wolstas kungeem, — schurp turp wehl to luhg-fim un eefim aishween us preefschu, kamehr Kursemmes rohbeschas sadabbujufchi, tehwu semmiti atkal wariam fweizinaht. Un ja arr nahwe nahf us zektu — man meera naw, man ja-eet, man ja-eet!“ Kawdadams kophá ar behliu ta schehlojahs: to warreju turpretti darriht? Sedewu winnam zekta naudu libds Wolstas un wehl tabtak, usturru us kahdahm deenahm; — firsnigu pateizibu fazzijufchi, tehws un behlinseh no mannis aishgahja; zil daudj behdas un frusta wehl winneem buhs japanes, kamehr mahja

atees? Un woi atees? Wot us zektu nenonihst? Deews tas Kungs to sinn, un winneent lai irr par palihgu us tabto zektu, to ar affarahm usnehmufchi! — Bet weenu leetu winneem par gohdu peeminneht gan drihs biju aismirhts: ta beena, tad no mannis schlihras, bija fwehtdeena. Rihta agri zehlfufchees, tehws un dehs abbi zekts bija meitufchees un fuf-nigt ar ruhftahm affarahm wihlu debbes-tehwu neeluhgufchi, — tad tehws jaunu testamenti iswiltis, behlinam kahdas nobaktas Latweeschu walloda preefschá lassijis. Manna faine to wiffu bij redsejufi un lai gan neweenu wahrdu faprasdama, gauschi preezajahs un munis to isteiza. Kas nu bija fwehchá semme un leelas behdas Latweeschu wihra gohds un eepreezinafchana? Tas bija mihtais Deewa wahids un fwehta luhgchana, to tehwu semmité mahzitees. Al mihtli Latweeschu brabti, kophjat rikigi scho pehrli, ta irr dahrgala par wiffu baggatibu un irr juhfu gohds preefsch Deewa un preefsch zilwekeem!

(Us preefschu beigunns.)

Retizzi tahdam, to labbi nepasifhti.

Atkal negants blehschu stiklis notizis Konstantinowgradas aprinki, Kreevu semme, pahf to stahsta ta: Mihsu aprinki us semmehm dshwo baggahs muisch-neeks, kam irr weena 20 gaddus wezza meita. Kostowá pee Don uppes dshwo wiana mahfa, kas to 20 gaddus wezzu brabta meitu usazinjaja, lai pa seenu jel wianu apmellejoh pilssehta. Kad ta pee schahs aishnahja, tad tante jeb tehwa mahfa tai-tuhlin stahstija, ta winna preefsch schahs sinnoht brangu baggatu brubtganu. Tas effoh staisht jauns firsts, kas pats walda pahf fawu semmes gabbalu un tam firstam wahrds Gotschaiski. Jaunee laudis fassattahs drihs un weens ohtram labbt patihlahs. Naw wehl neddeta pagahjufe, te jau firsts pehz winnas prezze un stahsta, ta winsch zerrejoh itt drihs winneht weenu leetu prozessi, fur tam eekritschoh malká 3 millioni 800,000 rubli un tohs dabuschoh no paschas waldischanas, kas winnam nonehmufe weenu leetu eseru pee Arrarat kalneem; scho prozessi preefsch wiana weddoh tas flawenais adwokatht Spaffowitfch. Ko tad nu brubtes-tehws wehl wairat un labbat warreja wehletees? Brubtgans millio-nehris! Sinnams, til smalki mahzihts gan nu ne-bija, bet winsch jau no Tschereffu dshnumma, Astijas wihs — kas par to, kahds baggahs un waldisdams firsts, us weetas dabu arri tehwa wehleschanu, kas arr meera, ta winna meita to prezze. Mahkamais snohht nu parahda fawas dokumentes, kas wiffu to, to winsch teizis, itt pilnigt apstiprina un nu wehl preefsch kahfahm tee aishbrauja us brubtes tehwa muischu. Firsts fawu kambara-fullaini tuhlin aishjurtija us Belgorodu, tur no kahda parradneeka eekaffereht 15,000 rublus. Kamehr tas nebij mahja, firstam pa telegrafu atnahja diwas sinnas. Pima

bij lassams: „Es pateizohs par Subsu publiku Rostowā; us kashahm Zums dehdn sawu fwehtibu; to fwehtaja bildi subfischu.“ Schai sinnai bija kahda sinnama augsta lunga wabrds parastihits, kas Pelterburgā augstu ammatu walda. Dhtre sinna flanneja tā: „Subsu prozesse ar waldischanu ir isdewesehs Zums par labbu, jo par to atnemtū semmes gabbalu Zums tiffa spreeki tee 3 millioni, 800,000 rubli. Subteet labbi drihs tohs apfoblitus 10,000 rublus schurp.“ Schē atkal bij parastijees kahds pasihstams Pelterburgas awfahs. Ta ta nu bij preeks wiffem! Tiffai brubtgans fazzija, ka winnam tee 10,000 rubli tuhlin jafubtoht, bet nu par nelaimi ta nauda ne-effoht wehl pee rohkas. Bet jaunee raddi sawam nabfosham juohtam un schwahgeram schinni leetā islibdseja un to wajjadfigu summu faliffa kohpā. Tā tad ta leeta gahja ittin gluddi. 7tā Janwar deenā noturreja kashas un jaunais pahris tai paschā deenā dewahs prohjam us Karlowu, jo preefch scha zella winsch obtrus 10,000 rublus dabbuja par feewas puhru lihds. Raddini jaunoo pahri pawaddija un wiffi kaimini apflauda to laimigo tehru. Tas jaunais, baggatais, walddidams firsts, bij tohti labfirdigs (lai gan taggad tiffai wahrds), jo winsch daudi apfoblija to labbu un ihpafchi turrenes bapnizai un ffohlai 25,000 rublus par dahwanu.

Kahdas diwas woi trihs neddelas jau bija pagahjuschas, tad muifchneeka fehtā cebrauza ratti, kam trihs firgi jubgti preefchā. Bij atbrauzis Konstantinowgradas polizeimeisters ar ralftitu sinnu no Rostowas polizejas. Tas melleja to sagli un leelo blehdi, kas no zectuma isbehdsis un sewi isdewees par walddidamu firstu, Gotschaiski wahrdā. Ak tawu fihru deenim, kas tabs par isbailehm feewas-tehwam! Gefahlumā winsch wehl dohmaja, ka tas buhschoht kahds zits, to teefas melle. Bet pehz trim deenahm winsch dabbuja Pelterburgas awises, kur lassija, ka teefoht dsennahs weens wajankis un blehdis, kas fawzotees par firstu Gotschaiski un effoht tiffai Schufchi pilsehtinas birgeris, Tislihes gubernija, un winna ihstais wahrds Iwan Babajew. Tas effoht no zectumā ismuzzis un muifchneeku fapulzes sehgefi lihds nojadfis; tas arr effoht ar diwahm feewahm apprezjejes. Schi awise bij no 7. Janwar, rittigi no tabs deenas, tad blehdis pa trescho reis kashas turreja. Arri Moslawas awischi fluddinashanās lassa, ka tas blehdis Babajew teefoht mellehts rohka.

Nu wais ne-atliffa laiks, to laweht. Waijadseja to nelaimigo meiteni no ta besdeewiga naggeem atfwabbinahht. Bet kur winna atrohdama, — pah to nebij nelahdas sinnas. Tiffai weens zefsch bij sinnamā, — us Ddeshu dohtees. Tur dabbu sinnahht, ka tas firsts sawu wahrdū pahrgrohhijis un us fafchi pilsehtu, Moldawā, aisreisojis, no furrenes laitam ees us Konstantinopeli. Tē arr dabbu sinnahht, ka winna pirma feewa us ne-isprohtamu wihfi

effoht pasudduse un ka to obtru winsch us Turku turgus effoht pahrdewis!

Teiz, ka istamiffuschais tehws un dehls effoht apnehmufchees, sawu sudduschu meitu lihds pat pasawles gallam melleht rohka. Bai Deews winneem pahlihs to is ta negantneeka naggeem atfwabbinahht!

n.

Ehdams Franzusis.

Karra laukā, kur lehgera preefchwaktis natts-laiķā isstahditas pa labbu gabbalu ahrpuff lehgera, no teefoht arri daschi johki. Tā no ta isbeigta Frantschu karra kahds Baireeschu offizeeris nostahstijis, tā winneem reis gaddijees. Kahdā tumfchā ruddens natti lehgeri dsirdejuschi, ka weens ahrpuff waktis-saldats schahwis. Tuhlin wijs lehgeris palizzis dsihws un taisijufchees us naggeem, dohmadami, ka Frantschi griboht nejaufchi uskrist. Romandas offizeeris aisfrehjis pee schahweja, to jauta: „Kapehz schahwat?“ Saldats: „Weens Franzusis gribeja fchettrahpu peelihst flahht, tapehz us ta schahwu.“ Offizeeris: „Woi tad winnu papreefch neusrunnajat, un to winsch atbildeja?“ — „Winsch til warreja atbildeht: oj! oj! un tadeht es schahwu!“ Nu tiffa wijs tas plazzis frustam fehlehscham ismellehts un berdsiht atrohd to oj! oj! runnataju. Ar leelu gawillefchanu tee to zeff us plezjeem, aisness us lehgera un tur to tā gabrdū kummosu apesh. — Schi fwefcha wallodneeze bijuse leela, trefna mefcha-zuhka.

Grahmatu sinnas.

Pee Mahjas weefa drikketaja Ernst Plateš warr atkal us jaunu dabbut schahdu grahmatu:

Sinai un Golgata jeb: Ipsi Bibbeles nahri, majafahm ffohlahm un mahjas behrneem par labbu islassiti no Ludwig Heerwagen, Ganienes draudses mahzitaja. Bettorta driffe. — Massa 15 lap.

Leepajā pee Gotil. D. Meyer nupat paliffufe gattawa un wiffās grahmatu bohdes Kursemme un Widsemme, ka arri Rihgā pee Ernst Plateš dabbutajama schahda jauna grahmata:

Jauna Kabbatas fingu-grahmatina no E. F. Schönberg. 156 lapp. p. Sniffi. — Massa 25 l.

Lai gan mums nu jau labba teefa fingu-grahmatu ir rohka, tad tomehr schi jauna grahmata nebuhš wis pa dand; jo tē atkal useetam finges, kahdas tais zittās truhst un kas tomehr wahjadfigas un labbi derrigas ihpafchi tur, kur djeedataju beedribas tetaihsufchas. — Scho jaunu grahmatinu tadeht warr gan useitt un pirzejus stubbinahht, lai pehrf. — Schinni jaunā grahmata pawiffam 102 finges eefschā.

Atbildes.

Alu.-u. mahs, lubdju tohs pahral dabbutus 14 est. M. weefa un pehliff, atpalkat fuhfist. E. P.

No zemures atwehlehts.

Rihgā, 25. Merz 1871.

Atbilledams redaktehrs: A. Leitan.

Masi stahstini, fo firmgalwis peedfihwojis.

(Stat. N. 12.)

„Gewa nemaj newarr bes Zums dsihwoht,“ kungs tablak runnaja. Man bij brihnumms par brihnumu; newarreju saprast, fa Gewa tik ahtri pahwehrtijusees.

„Prezjejeet Gewu un eita pilssehta dsihwoht!“ kungs manni usmuddinaja.

Es drebbeju no leela preeka it fa buhtu drudfi dabbujis.

„Zeenigs, kungs, Gewa mannis nemihle,“ ta es atteizu.

„Ha, ha, ha, Zuhns nemihle?“ kungs ditti smehjajs. „Winna par traktu Zuhns mihle, es fattu Zums, par traktu! Kur Zuhnu azzis bij, fa to nedseht! Ismehginasim tuhlin! — Gewa!“

Pehz peezahm minutehm Gewa eenahja.

„Nu, bes stohwischanohs!“ kungs usfauza. — „E winseh stahw un tur winna stahw! Zums ja-prezzejajs!“

Smukka istabas meita spehra weenu johli pufs us lungu pufs us manni, no kam warreja saprast, fa winnai tas pa praham.

„Lihfloh!“ kungs teiza. „Es gahdaschu par labbu puhru; bet nu nekawejeetees; kas jauns prezjejees, tas ilgi preezasees.“

Tiffahm atlaisti. Smukka Gewa bij gluschi zitada pahwehrtusees; winna gan leelas mihlestibas nerahdija, bet prezziabam arri pretti nebij, man sinams, preeks bes galla leels.

Pehz tshetrahm neddetahm bijahm wihrs un seewa. Kungs ismatfaja winnai, ne man, peezsimts dahlderu, ar teem gahjahm pilssehta dsihwoht, un pawaddijahm laulibas fahrtas eefahkumu ittin brangi.

„Es Lew dohschu peezsimts dahlderu un sawu jaunako brahli!“ Man waijadseja toreis dseedaht: „Un sawu jaunako ftrihweri,“ bet no leelas mihlestibas biju aklis. Nauda isgahja, bij jadohma us pelnu. Nu sahahs ruhpes. Seewa sinnaja padohmu. Kastija wezzam kungam grahamu, dabuja atbildi, paglabbaja scho papihru keshä un smalki isgehrbusees aishgahja. Atnahkusi fazzija, lai es dsels zekka usraugu jeb inspektori apmeklejoht, tas buhshoht man weetu doht. To arri darriju un — tikku par sleedu-stuhmeju. (Rad wahgi gribb us ohtrahm sleedeem tikt, tad tee ohtru sleedu galli teef pirmajahm peestumti un ar tahm saweenoti; wahgi tai weeta tikfuschti ahstahj pirmahs fleedes un eet us ohtrahm.) Biju zerrejis labbatu weetu dabbubt; bet inspectors teiza, fa us preekschu buhshoht arween leelata weeta kluht; seewa teiza, lai to paschu weetu sawemmohht, gan pehz gaddischotees labbaka. Winna manni labbi nobutschoja, un es arri biju pilna meerä. Ta palikku par sleedu stuhmeju. Deenahm newarreju nekad mahjäs buht; no rihta agri prohjam un wehla waffara alpaffat. Gan nopuhda-

mees par to scheshlojohs, bet seewa mahzeja manni apmeerinaht; liffahs, fa winna tahda dsihwe lai-miga, un es seewu par leeku mihledams zeetu fluffu.

Seewa palikka flimma un es winnu us rohlahm nehajju. „Naw nekahda grubta flimmiba,“ winna fazzija, un es saprattu, kas buhs. Pehz septineem mehnescheem seewa nahja neddeläs — behrns bes dsihwiabas. Teiza, fa dsemdechana preeksch laika notiffusi. Es no tam neko uesaprattu — behdajohs, fa Deews manni ar nedfihwu dehlu apdahwinajis.

Ne ilgi pehz tam dewa man zittu weetu wehl tablak tahda stanzija dsitti mescha trihs werstes no weenas sahdschas. Puffajohs deesgan, bet neko nelidseja. Seewa peerunnaja, fa ta effoht labbi, un tad zittur nekur weetas nebij, tad waijadseja padohtees — gahju us sawu jaunu weetu. Dauds dsels zekka deenestneekem ta eet: winneem seewas gan irr, bet naw no tahm nekahda labbuma. Zauru deenu winnai naw mahjäs, reds sawus behrnus tik gulloht un nebauda nekahda labbumu no sawas mahju buhshanas. Zitteem dsels zekka deenestneekem japaleef zauru neddelu us lauka, jeb teef tahda stanzija no-fuhititi, kur seewa ar behrneem nemaj newarr lihdsi eet bes leelahm isdohschanahm.

Toreis no tam neko nesinnaju, bet pehzaf man tikka fazzihst, fa dohschahm seewahm tas it labbi patihloht, fa wihri ilgu laiku naw mahjäs; winnas tad eerohd, bes wihreem lustes un preekus mefleht.

Wesselu mehnesi sawa taggadeja weeta isturreju, tad usaizinaju seewu, lai nahf tai sahdschä dsihwoht — seewa no tam ne dsirdeht negribbeja. Winna taggad us mannim pawiffam zittahdu prahtu turreja. Papreekschu bij laipniga un mihleja, bet nu us mannis bij nifna un rahjahs deenu no deenas. Tomehr winnu karsti mihleju, lai gan tai wairs neustizzeju.

Weenu deen' fatikkohs ar kahdu pasihstamu. Winseh sahka par seewischkeem runnaht; teem newarroht tizzeht, effoht stahstigi u. t. pr. Stahstija arri par to, fa dsels zekka deenestneeku seewas daudsreis laulibu pahrsahpjoht. Sirds man tikka ta ar naggeem fagrahhta. Tad winseh ta no nejauschti arri par dsels zekka inspektoru sahka runnaht, kas seewahm prohtoht peelabbinatees un dewa man padohmu „fa labs draugs,“ lai sawu seewu uspassejoht. Man ta sibbens kas prahta schahwahs.

Ta pagahja dasch mehnesis, newarreju wairs isturreht. Us wiffahdu wihfi gribbeju ta eeriftetees, fa no seewas ne-effu schkirts. Kahdu deen' dabbuju few weetneeku un gahju us pilssehtu. Gar dsels zekka mallu eedams tikku papreekschu pee bahnujscha un gribbeju pee usrauga zittas weetas isluhgtees. Tikko gribbeju inspektora istabas durwis atwehrt, — nahja manna pascha seewa man pretti. Manni eeraugoht winna ta drebbe nobahleja. Nu bij wifs gaisma.

Sablähm ar feewu bahrtees, usraugs isnahza un fanehma manni löhti babrgi. No dusmahm gandrifs ne runnaht newarreju, tomehr fazziju, kadeht schurpu nahzis, un winsch man atbildeja, lai eimobt pee darba, ja ne, tad pee demineem w

Gahju nu us sawu löhrтели — atraddu aisslehgü. Kabdas trihs stundas gaidiju, seewa nenahza. Beidsoht tal sagaidiju; wianna manni gauscham lepni usflattija, isfmehja. Sablahm atkal neschehligi bahrtees. Seewa manni nosauza par dumju un par tahdu, kas zitteem ar sawu ferwu tauj darriht, fo gribb. Es aissbehgü. Breesmigas dohmas man zaur galwu schaubijahs. Dusmas un ismischana manni mohzija. Gribbeju atreebtees, breesmigi atreebtees, un tapehz ween gahju atpallat us sawu wezzu weetu.

Diwas deenas wehlat inspektors pa dsels zettu brauza man garram un isfmehja manni us ihstu wella mohdi.

Nu zeeschi apnehmohs, lihds paschai nahwei atreebtees.

Es sinnaju, ka pehz stundas laifa ta patte maschine nahls atpallat, — mirt tam funnam waijadsjeja, kas mannu laimi un meeru aprihjis; bet patš arri gribbeju lihds mirt, jo dsihwiba man taggad tik mohku pilna ween bij.

Mannai stanzijai garram gahja fleedes us kahdu dsikku bedri, kur kaku almeni islausti, ohträ puffe atraddahs augts krasks ar dsikku uhdeni. Nodohmaju wai nu weenä jeb ohträ puffe maschini grubst eelschä! Wai tur arri newainigi gallu dabbuja, us tam dusmas neubt nedohmaju. Newarreju pawisfam zittu neko dohmaht, ta tik atreebschanu ween.

Mostuhmu fleedes pafsch, ta ka maschinei pa tahm sfreenoht waijadsjeja gallu dabbuht; us weenreis atstanneja swilpa — nu bij laiks, pafschju pret to dsikku bedri un liskohs pahr fleedehm schlehrsam pahri, lai maschine manni papreelschu famatt un tad ar wissu usraugu tai dsikka bedre brauz.

Maschine bij ahtri klah; wehl reis atwehru azzis, gribbedams sawu atreebschanohs usrauga azzis redseht. Bet — al tawu nelaimi — ta nebij ta maschine, ar fo usraugs brauza! Nu uslehzu kahjas un rohlas pazeldams brehzu, lai peetur, bet tas jau bij par wehlu! Wahgus gan sahka peeturreht, gahja lehnaht, bet tomehr bedre eelschä!

Bes atmannas krittü gar semmi; atmohdees redseju to isposhtischanu. Leels pulks kauschu strahdaja, lai warretu to lubschänu no bedres ahra dabbuht. Usraugs mannim tuweene stahwedams lahdeja ka es wainigs effoht. Ne wahrda nesozzidams paliktu pee sawas patgalwibas. Es taisnibas neteizu, tomehr manni zetumä metta, kur tschetrus gaddus noschdeju. Kad buhtu taisnibu isteizis, tad ne sawa muhschä neubtu walka tizzis.

Mannim wehl zetumä buhdamam seewa pee basnizas teefahm palihga melleja un to arri dabbuja; tiklahm schkirti. Pehz tschetreem gaddeem nahzu no

tuktuscha ahra; seewas wairs nebij, behrna arri man nedewa. Us tahdu wihst grimmu arween dsikfat kaunds darbös. Sefchus gaddus pawaddijis dabbuju dsirdeht, ka manna zitreiseja seewa flimneeku nammä patte zaur sawu wainu nomirrusi; bijust gluschi nabbadse. Par to man ta ka preeks bij.

Mans behrns tilka babriau nammä audsinahts. No tad es tahds neleetis buhtu ar behrniu darrijis? Bet taggad sinnu, ka tas behrns man buhtu par engeli bijis un manni no flakta us labbu zettu greefis. Wai tad manni wehl warr isglahbt?

Wihrs raudaja karstas affaras rohlas schnaugdams, un no tam warreja redseht, ka tas gan wehl glahbjams; winsch arri tilka isglahbts.

Pehz gaddeem man bij tas preeks, wiannu lihds ar sawu dehlu ka gohbigu strahdneekn atrast. Deews palihds katram, kas no firds gribb atgreesstes.

Semmes wirfus isflatta pahrwehrschahts.

Zil tablu wezzu stabsti sneeds un zil dsikki semmes eelschpuffe mums pashtstama, wissur atraddisim, ka semme pahrwehrschahts; labbat jasakta, ka semmes wirfus isflatta pahrwehrschahts, jo semmes eelschpuffe zilwekam gruhti eetitt. Wissu wairat semmes wirfus isflatta juhrmassä pahrgröhsjahs. Wezzös rakstös, us lam warr drohschi palaisstes, ka tee fakka taisnibu, lassam par tahdu semmes pahrwehrtischanu. 800 pehz Kristus peedsimschanas tilka leela dalka no Elgolandes fallas, Seemeta juhra, isposhtita, juhras uhdens semmi aprihja. Tai laika no 800 lihds 900 p. Kr. p. tilka Angtu semmes krasti zaur wehtrainu juhru gluschi pahrwehrtiti, daschas eeelijas un daschas fahdschas, kur zilweli preezigi dsihwoja, taggad ar uhdeni aplahstas; un tur fugges un simis peld. Pehz kahdas pasallas, fo Bretanja, Frontschu semme, stabsta, effoht Angtu semme prett walkara; un deenas middus puffe dauds leelaka bijust. No 1044 lihds 1309 g. p. Kr. p. Pommeres juhras krasti Pruschös daschadi pahrwehrtahs. Schai laika arri ta wezza pilssehta Wineta nogrimma. 1106 g. p. Kr. p. tilka no Adrijas juhras aprihta ta wezza Malamokka pilssehta. 1218 g. p. Kr. p. zaur juhras pahrplubschanu eetaisjahs tas Sahdas juhras lihsums pee Weser uppes grihwah; papreelschu tur bij stalti laufi un ptawas. No 1219 lihds 1251 iszehlahs Dlandē zaur semmes aprihschanu Wibringen falla, 1277 un 1278 gaddu starpa pasubda pee Gms uppes grihwah augligs semmes gabbals, fauzams Reiderland, atrohdama starp Groningu un Dstfrihslandi. Diwas masas uppes, Tiam un Esche fauzamas, juhras wihnds gallu dabbuja. Torum pilssehta tilka ar uhdeni ta raktin aprakta tur, kur taggad Dollor juhras lihsums; schai paschä juhra nogrimma arri kahdas peezdesmit tirus weetas, fahdschas un klosteri. 1282 g. p. Kr. p. eetaisjahs Suider juhras lihsums zaur pahrplubschanu.

1240 p. Kr. p. tiffa wakkara puffe Schleswigas semmei leels gabbals zaur witneem atplehsts, tas jubras schaurums, tas starp to fallu Nordstrandi un Schleswigu atrohdbas, palikka zaur tam dauds plattals. 1303 p. Kr. libds 1500 tiffa wehl trihs zetturtas dalkas no Elgolandes fallas atflallotas; 1300 tiffa Biparum pilsehta Istrija ispohtita; 1303 nogrimma jubra leela dalka no Nihgenes fallas un Pommere's krafta — dauds fahdschu un fweineeku mahjinu gabja zaur tam pohsta; 1337 noslibzinaja uhdens pluddi us Seelandes fallas tshetrapdsmit fahdschas, tapat arri 1421 g. 22 fahdschas Bergswaldes apriafi. 1475 ispohtija breefmiga auka pulka fahdschu pee Embres (Humber) grihwas Anglu semme; ta weeta arri palikka par jubru. 1500 jubra dauds aprinkus no Bretanjes krafta nostalloja. 1510 wehtra baltijas jubra Pruhshds istaiija krafta mallâ leelu eseru. No 1530 libds 32 jubra aprihja Kortgenes pilsehtu us Nord-Beweland fallas un wiffu deenwiddus Bewelandi ar tahm pilsehtahm Borselen un Nemerswalde; toreis arri dauds fahdschas gallu dabbuta. 1570 breefmigi pluddi ispohtija puffi no Scheweninas; basniza, tas toreis fallai widda stahweja, taggad atrohdbas pascha jubrmalla. 1625 jubra weenu gabbalu no Dars puffsfallas atplehsa un istaiija no ta gabbala to fallu, to par Bingsf sauz. 1634 jubra wiffu Nordstrandis fallu ispohtija, tuhstosch trihsfints peezdesmit astonas mahjas, basnizas u. t. pr, 6 tuhstoschus zilwefus un 50 tuhstoschus lohpus noslibzinadama.

Zaur scho ihfu sinu gribbeju lassitajeem fazzibt, tahda wihse warr fallas zeltees un pasust un ta wirssemmes isflatta nebuht wairs naw tahda, tahda no pasaules raddishanas bijust; arri Widsemme un Kursemme effoht wezods laifds jubras dibbens bijis un tas to warr sinnaht, wai pehz gaddu fimteneem atfal par jubru nepaleef. J. M.

Allah's wehtneefs.

(Stat. Nr. 12. Beigums.)

Tas irr wihrs, pee kurra man irr jaturrabs, dohmaja derwisch pee sewis un tuwojahs fweeschajam, kurru winsch bes stohstifchanahs ta usrunnaja: „Draugs, wai tew nepatihl tamu siwi us scho mannu drehbes gabbalu pahrmainiht? — neweens negribb muhsu prezzi pirkt, tamdeht andelestimees appafsch sewis.“

Sweeschais bij gattaws mainiht un pahrmainijuschi winni ischlihras. Derwisch steidsahs nu preezigs us mahjam un eesneedsa seewai siwi, kurra tad arri tuhlin taijihahs scho usflebrst un istibriht. — Bet tamu brihnumu! — siws eeschas wiina atradda masu akmentinu, kursch gauscham kohschi mirdsjea. Patte scho jaulo ohlinu deesgan apluhsojust, neffa to arri sawam wihram parabdht. Arri schis almeni deesgan apbrihnojis, ne-

mas newarreja isprast, kur siws eeschas warreja tahds krahshns almens rastees un — nesinnadams, to ar almini eesahkt, wai winnu atmetst jeb glababht, winsch dewahs pee weena no saweem draugeem, gribbedams no schi padohma dabbut. Bet schis wiinam arri mas to flaidra sinnaja fazzibt, tif teiza, ta dohmajoht, ta schis almins gan to wehrts warroht buht. Dohmadami labbi darriht, wiini nogahja us bohdi, kurrâ ar dahргеem almineem andelejahs. Scheit tas almins tappa par gauscham dahrgu atsihts un derwischam tappa leela nauda sohliita. Winsch tad arri almini pahrdewe un dabbuta 120,000 dihemu (9,000 rubt.). Preezigs winsch nu steidsahs us mahjam seewai pastahstiht, ta nu irr baggats wihrs tappis un ta nu wairs newaijadschs truhkumu zeest. — Patlabban winsch bij sawu mahju atfneedsis un jaw taijihahs eeschâ eet, te eerauga ubbaga tas kahdu dahwaninu isluhshahs. Ubbags fazzija: „Allah (Deews) tew irr leelu mantu peeschfihris, dohd man no tam to desmitu dalku, jo schi pehz kohrana listumeem ubbageem peenahlahs.“ — (Kohran irr Muhamedaneeschem tas pats, tas mums bihbele.) Derwisch sinnadams, ta ubbageem desmita dalka peekritta un eedohmadamees, ta schim ubbagam warretu dauds flittaki klastees, ne ta libds schim wiinam pascham, winsch wiinam bes ilgoshanas atdewa to desmitu dalku (12,000 dihemu jeb 900 rubt.). Pateidamees ubbags prohjam steidsahs, tapat ta tas derwisch toreis ar to siwi; bet pahri desmit sohlu pagahjis, greesahs ubbags atpaffat un fazzija us derwischu: „Apluhko manni labbi, wai tu manni nepasihsti?“ Derwisch winnu labbi apluhsojis, pasinna scho par to fweescho, no kurra bij to siwi pirzis. — „At, tu nahzi zerredams warrbuht to no tahs naudas eemantohht,“ fazzija derwisch. — „Es saprohtu, ta nauda tew peederr — schê wiina irr,“ to fazzijis, winsch ubbagam malku ar to naudu eesneedsa.

„Tâ ne,“ atbildeja fweeschais, „es ne-essu neds ubbags, neds arri siwu kuptschis, bet tiffai Allahs wehtneefs. Winsch manni pee tewim suhta tew pasluddinah, ta tew par atmaksu par to, ta tu sawu beidsamu dihemu atdewi, gribbedams nemeeru un eenaidu gallinaht, peeschkirta laimiga dsihwe scheit wirs semmes un nebeidsami preeki zittâ faulê.“ Malku arr derwischam atpaffat atdewis, winsch pasudda. —

Muzzâ oudsis, pa spundi barrohts.

(Gesuhstis.)

Tas irr ihsti Latweeschu falkams wahrds un apsihme leelu (zilwefa) mulkibu; jo paleezet, lassitaji mihti, pee scha falkama wahrda kahdu brihtinu — par fwehtku laiku buhs gan tif dauds wakkas — un pahrdohmajeet, zil tahdam spehta, sapraschanas un gudribas buhtu, ja winnu pateesi no dsimschanas deenas libds diwdesmit peektam gaddam muzzâ turretu un pa spundi barrotu? Sinnams, muzzai wai-

jadsetu til leelai buht, ka zilweks tur warr pilnigi isangt. Wannas dohmas par muzzä-audsinato buhtu schahdas:

Tahds zilweks nemahzetu pirmä kabrtä runnaht, jo behrnam tas no pee-augscheem jamahzähs, lai gan winsch tä raddihts, ka runnaht warr; ohträ kabrtä winsch newarretu staigaht: ar to behrnam arri leelas puhles, lamehr pats us sawahm kabrtahm spehjt stahweht un us preekschu dohtees, to katris itt labbi sinn; treschä kabrtä tahds no pasauls un winnas dsihwes itt nekä nesinnatu: ar wahrdu salkoht, winsch buhtu dimdefmit peektä gaddä tahds pats behrns, kä sawä dsimschanas deenä; winna gars buhtu behrna gars, lai gan meefas augumä peenehmees. No tam warram prast, ka behrnam par leeku dauds Jareds, jadsird, jamahzähs un japuhlejahs — pascham no sewis, tomehr leeleem zilwekeem warr lihdsi tikt; un kad behrns newarr redseht, dsirdeht, mahzitees un puhletees, tad winnam leeleem zilwekeem japaleef palkatä: winsch newarr tas buht, kas zitti irr.

Kä nu tas ar behneem irr, tä tas arri rahdähs ar daschu tautu; ja kahdai tautai truhst mahzibas, truhst laika, ar daschadahm leetahm puhletees, ja kahdä tautä gandrihs wiffi wairak semmes apgabbalu naw redsejuschi un arri nepasht, ka til sawu pasgastu, ja dauds, tad lihdsi tumakai andeles pilssehtai tikfusch: tad tahda tauta paleef zittahm palkatä, tad winna ar zittahm tautahm falihdsinata rahdähs, „muzzä audsinata un pa spundi barrota.“ Bet kas zitteem palkatä paleef, tas newarr teem par waddoni buht; waddonam waijag sinnah, kursch mehrkis tam aissneedsams, pa kurru zekku pee mehrka jateef; waddonam arri waijag stiprakam buht, ka warr ahtri us preekschu tikt, zittad palkat-nahzeji mihf us papescheem.

Kemsim p. pr. Wahzu tautu. Kur Wahzeeschus ne-atraddiffi? Katrä pasauls mallä, katrä pilssehtä. Un kur Wahzeets aiseet, tur tam laimejahs: winsch teef drihs par turrigu wihru, lai gan noplühis par wanderselli daschu reis aptahrt staiga. Winsch eet, lamehr laimejahs, un laimejahs arri. Bet kad Latweetis lihdsi Jaiskai jeb siltai semmei prohwe reisoht, tad tuhlin dabhu par biffeschm un warr laimigs buht, kad dsihws atpalkat teef. Kä tas warr buht? Weenam laimejahs, ohtram' ne. Tas nahf no tam, ka Wahzeets nereiso wis bes apdohma, bet mahzähs to pussi pa preekschu zaur grahmatahm un aplauschinashanau pasht; winsch sawä ammatä ittin sapratigs, tapehz tam arri wiffur pekna.

Wahz' wallodä pulka reisoschanas grahmatu, tur wiss ittin smalki aprakstihst; Latweescheem tahdu pawiffam naw. Resenn lassiju awises, ka Scherberg kungs sawu reisoschanu us Jerusalemi aprakstijis. Pirtu to grahmatu un sahku lassihst, lassiju un lassiju ar leelu preeku, jo zaur tam warr ar tahm pilssehtahm til skaidri eepashtees, it kä kad

pats tur buhtu bijis. Schi grahmata simtu reischu wairak wehrt, ne kä daschas pasalkas, to lassihst dabujam. Irr gan neeka leeta tee pahri kapeilas, to grahmata malka, jo winna warr pirzejam us preekschu labbus augtus nest. Kaut jel mums dauds tahdu reisoeku un ralkstneeku zeltöhs, kas netif Jerusalemi, bet arri zittas weetas apmekle un apraksta, tad arri Latweescheem azzis atwehrtöhs, tur un kä buhs reisoht, kad jau par mantu un ar gwaldu reisoht gribb. Semmes-aprakstijehanas grahmatöhs newarr wiffu til smalki isstahstihst, tahs derr preeksch skohlahm; pee-augscheem derr smalkafas sinnas par pilssehtahm, tautahm, par zekteem, uppehm, mescheem, laukeem un ptawahm. Daschi gan, warrbuht, arri no Latweescheem reiso, bet naw apdohmajusch, ka winnu zeksch arri zitteem par labbu nahktu, naw sawu zekku aprakstijusch. Kad Latweeschi katris tä darritu, tad arri winnu tauta schinni leetä us preekschu tiku. —

Kä jau no eesahluma fazzihst, zilwelam waijag redseht un dsirdeht, wiffu prahtu bruhseht, tad tam gars augumä augs un nemsees spehjä. Warri no firds deensin zil labs zilweks buht, kad Lew mahzibas un sinnaschanas truhst, tad Lew par kalpu un deenestneeku muhschigi japaleef. Zaur kam schinni karrä Bruhschi bij winnetaji? Til zaur tam ween, ka wiffi labbi skohlöti. „Sinnaschanai un mahzibai irr leela warra un spehks,“ tohs wahrduhs jau preeksch fenn gaddeem kahds Angtu leekfungs runnais, un tas irr tihra taifniba. Tapehz lai arri mehsh pehz mahzibahm un sinnaschanahm dsennamees, ne wis ka kungu- un uswarretaju gohda deht, bet tapehz, ka nepaleekam zitteem palkatä, tapehz, ka warram paschi to maises gabbalinu nemt, kas zilteem rohkas kriht, ja mums naw til dauds spehka un sapraschanas, to preeksch sewim paturreht. Lai ralkstam labbas un derrigas grahmatas, lai gahdajam, ka tahs teef lassitas; reisoim, eesim skohlä zil til ween warr, tad arri garra-gaisma wehl wairak isplehtisees un labklahschana jo koshchal seedebs.

S. N.

Stahstisch.

Angtu fumedianu taifitais, Matews wahrda, gulleja us nahwes gultas. Winna ustizigais sullainis tabeht prahtä ismissis, eelehja sahku weetä tinti karroté. „Tu debbes tehtihst, ta jau irr tinte!“ kahds Matewa draugs pee flimneeku gultas sehdedams fazzija. „Leez sullaini meera!“ Matews smaiddams atbildeja, „kad eedferschu, tad til plekki ween mahgä dabbuschu; pehz tam norihschu kahdu gabbalu wilaina papihra (leschpapihra) un plekkis buhs pagalam!“ Dini minutes pehz tam Matews laipnigi smaiddams garru islaida.

Utbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensure's atwehlehts.

Mihgä, 25. Merz 1871.